

Handgevärslära för soldater.

Jönköping
1847.

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

1847
2

Krigs-
Vapen
(Bm)

Handgewärslära

för

Soldater.

Jönköping,
tryckt hos J. Sandwall,
1847.

Handwritten text, likely a title or header, appearing as a mirror image.

Handwritten text, likely a subtitle or secondary header, appearing as a mirror image.

Handwritten text, likely a name or author, appearing as a mirror image.

Handgewärslära.

Swad är Handgewär?

Ett wapen för fotfolk.

Swad är den ändamål?

Att begagnas till strid, så wäl på afstånd genom fjutelden, som wid sammandrabbning medelst bajonetten.

1:sta Afdelningen.

Beskrifning öfwer det nu mest brukliga eller 1813 års Gewär.

Beståndsdelar?

Pipa, Lås, Stocck, Beslag, Laddstocck och Bajonett.

1. Pipan.

Ändamål?

Att krutladdningen deruti skall kunna gifwa fart åt kulan.

Beskaffenhet?

Walsformig, framåt astagande i tjocklek, med en ihålighet längs efter, kallad Loppet, som öfwerallt har samma tvärlinie eller kaliber.

Orsaken till pipans astagande tjocklek är, att krutets utvidgningskraft är störst der antändningen sker, eller wid pipans botten, hwaremot denna werkan på pipan förminskas i samma mån, som rummet för det antända krutets utvidgning blir större genom kulans framdrifwande i loppet.

Botten?

Utgöres af Swansskrufwen, hwilken bakifrån är inskrufwad uti de wid pipans tjockare ända, inwändigt, besfintliga gewinder.

Swansskrufwens beskaffenhet?

Bakom sjelfwa skrufwen, för att wid in- och utskrufning kunna fattas af ett dertill tjenligt werkthg, finnes det så kallade

Korsset, hwarwid är fästadt en uppstående klack med skura, som utgör

Sigtet, hwarifrån utskjuter en förlängning bakåt, benämnd

Stjerten, hwilken fasthålls wid stocken medelst den nedifrån afstryckarebygeln uppåt gående.

Korsskrufwen. Derjemte finnes på kanten af framändan, åt fänghålsidnan, en afrundad infilning, benämnd

Antändningskanalen; nödwändig dertföre, att skrufwens ända är framom fänghålet.

På korsset och bakom pipan äro filstreck, kallade bottenmär-

ken, hwilka, då de stå midtför hwarandra, utwisa, att swanskrufwen är riktigt inwriden.

Fånghället?

Ett smalt walsformigt hål, som straxt bakom swanskrufwens ända går igenom pipans högra sida, snedt framåt, till antändningskanalen, i ändamål att leda elden från fångkrutet till krutladdningen.

Pipans yttre?

Baktill på sidorna äro 2:ne

Platter, den ena för låsets bättre tillpassande, den andra endast för likheten; samt framtill på undra sidan, 2:ne klackar, af hwilka den främre, som qwarthåller bajonetten, fallas

Bajonettklacken, och den bakre, som stöder densamme, **Strötklacken**. På öfra sidan nära mynningen är en mindre, afrundad, messingsklack benämnd

Kornet, som i förening med stgdet, har det ändamål, att wid skjutning bestämma kulans riktning.

2. Låset.

Ändamål?

Allt frambringa krutladdningens ögonblickliga antändning.

Beståndsdelar?

Låsbleck, **Elbstålsfjäder**, **Elbstål**, **Fångpanna**, **Hane**, **Hake**, **Slagfjäder**, **Röt**, **Studel**, **Stång** och **Stångfjäder** med tillhörande skrufwar.

Låsblecket, är den sifwa, wid hwilken alla låsdelarna

äro fästade; det har på instdan, nära öfre kanten, 2:ne Bisthycken, på ömse sidor fängpannan, hwaraf det ena utgör fäste för bakre låsfruswen och det andra för eldstålsfruswen.

Eldstålsfjädern, som finnes för att göra hastigheten af eldstålets uppslag motsvarande hanens, af slagfjädern beroende, nedslag, består af 2:ne armar; den undre eller kortare är fästad wid låsblecket medelst

Eldstålsfjäderesskruswen och en tapp; den öfre eller längre är rörlig och på ändan försedd med en liten ansats, för fjäderessets begagnande.

Eldstålet, har det dubbla ändamål, att dels betäcka fängspannan och dels att genom flintans risning afgifwa glödande stålsfärswor eller gnistor till fängkrutets antändning. Desi delar äro

Locket, för fängspannans betäckning, framskjutande med 2:ne grenar, af hvilka den öfra benämnes

Stöten, som wid eldstålets uppsläende stöter emot eldstålsfjädern, samt den undra,

Trycken, hvilken, då eldstålet är igenslaget, undantröcker samma fjäder; den är genomborrad för Eldstålsfruswen. Den uppstigande delen af eldstålet kallas

Bladet, som slutar med

Tumstödet, för beqvämare uppslag. På bladets bakre sida är en fastlödd stålsfäswa, benämnd

Slaget, på det att ofwannämnda stålsfärswor skola kunna uppkomma.

Fångpannan, är ämnad att mottaga fångkrutet; des
lar äro den trågformiga

Fördjupningen, för nyhånunda ändamål, och den,
på insidan af låsblecket, bakåt gående

Stjerten, fästad med Fångpannskruswen; samt
den från yttre ändan af fördjupningen framskjutande
Armen, fästad af eldstålskruswen.

Sauen, hwars ändamål är, att wid sitt nedslag, medelst
den isästade flintan, åstadkomma eld, består af

Platten, fästad på nötarelns fyrkant af

Nötskruswen. Baktill är en inskärning för ha-
ken, samt på insidan

Motstödet, hwilket wid nedslaget träffar låsblekets
öfra kant. Derefter

Halsen, som slutar med

Läppen, hwarifrån uppstiger

Hangren, tjenande till stöd för

Mulen; samt

Hanskruswen, bestämd att fastskruswa flintan mellan
läppen och mulen.

Hangrensstjerten, nedgår bakom hanskruswen och
tjenar till des flyddande, samt till undanförande af
haken, då hanen uppspannes.

Haken, ingriper uti hanplattens inskärning, dels till att
förekomma wådskott, äfvensom att förminska slitningen
af nörens halvspänn. Den är fästad wid låsblecket medelst
Hakskruswen. På hakens öfre ända finnes en inåt
gående tapp, som hindrar den att falla för långt tillbaka.

Slagfjädern, som finnes, för att med sin spänstighet åstadkomma hanens hastiga nedslag, består af 2:ne armar; den öfre eller kortare har på ändan ett genomborradt löf, genom hwilket går Slagfjädersskrufwen, som tillika med en tapp fäster fjädern wid läsblecket; den undra eller längre är rörlig, samt på ändan bildad till en uppåt böjd krok för nötens ingripande.

Nöten, är ett slags spärhjul, rörligt omkring en axel, hvaraf den utåtgående delen kallas

Axeln, hwilken öfverfjuter läsblecket med en fyrkantig del; samt den inåt gående

Spindeln, som slutar i studeln. Vidare har nöten en framskjutande kloformig del, benämnd

Häfweln, för att upphäfwa eller spänna slagfjädern; samt en platt sida kallad

Stopparn, som wid hanens nedslag träffar studeln.

Desutom på bakre sidan 2:ne hak eller

Spänn, af hwilka det nedra eller djupare kallas halfspänn, och det öfra eller grundare helspänn; det förra tjenar till nötens säkra spärrande af stängtanden och det sednare för ett lindrigare motstånd.

Studeln, eller den stiftig, som till en del betäcker nöten och stängen, stöder, med den så kallade

Klacken, mot läsblecket, hvarwid den fästes med 2:ne skrufwar, af hwilka den främre benämnes Studelskrufwen.

Stängen, består af 2:ne armar, af hwilka den ena är framåt gående, för att med ändan eller

Stångtanden ingripa i nörens spänn, och den andra inåt bruten, för att afstryckarn skall kunna verka derpå. Stången fästes wid läsbblecket medelst den genom studehns bakre del gående Stångskrufwen.

Stångfjädern, består af 2:ne armar; den öfre är fästad wid läsbblecket medelst Stångfjädersskrufwen och en tapp; den undre, som är rörlig, trycker stångtanden inuti nörens spänn.

Låsskrufvarne, hvilka fästa låset wid stocken, äro 2:ne, hvaraf den ene ingår uti bakre bishycket och den andre uti läsbblecket inom böjningen af slag- och eldstålsfjädern.

En skruvs beståndsdelar utgöras af hufvud med skura, stjelf och gängor. Det hål uti hwilket skruwen inskrufvas benämnes skruvmoder samt gängorna deruti gewinder.

3. Stocken.

Ändamål?

Att sammanhålla Gewärets alla delar.

Beståndsdelar?

Förstock och **Bakstock** i förening med **Fyrkant**.

Förstocken, utgör ett slags foderal för pipan, hwilken ända från stötflacken, med sin undra hälft, är infälld uti den urhålkade

Piprännan, som slutar med en lodrät botten, kallad Bottenstödet, hwarest widtager en utfärning för swansskrufwens kors och stjert. På undra sidan är Laddstocksrännan, till en del urhålkad, men sedan bakåt inborrad.

Bakstocken, börjar wid hottenstödet och består af en smalare del, kallad

Kolfhalsen eller det runda af stocken; samt der bakom,

Kolfswen eller Anslaget, som wid anläggning stödes med bakre ändan mot axeln; likasom för samma ändamål, på insidan deraf, finnes en fördjupning för kindbenet.

Fyrkanten är den tjockare delen af stocken, uti hwilken låset är infäldt.

4. Beslaget.

Ändamål?

Allt gifwa gewäret mera styrka och waraktighet samt att fasthålla pipan.

Beslagsdelar af mesjing?

Bakplåt, Afstryckarebygel, Sidbleck och Band.

Bakplåten, betäcker kolfswens ända och fästes derwid med 3:ne skrufwar, en nära underkanten, en i böjningen och en i spetsen på öfre sidan af kolfswen.

Afstryckarebygeln, som betäcker afstryckarn, fästes bak till med 2:ne skrufwar, samt fram till af korskolfswen.

Sidblecket, är på motsatt sida om låset infäldt i fyrkanten och utgör stöd för låsskrufwarne.

Banden, som fasthålla pipan wid stocken, äro 3:ne nemligen: Nedra, Mellan och Öfra eller Räsbandet. Det sistnämnda har på öfra sidan en utförning, som om-

fattar hafwa kornet, samt på den undra en widlödd hylsa för laddstocken.

Beslagsdelar af jern?

Afstryckarebleck, Afstryckare, Stötbleck, Rembyglar, Bandfjädrar och Laddstocks fjäder.

Afstryckareblecket är en uti stocken inom bygeln infälld stiftwa, som omger afstryckarn och ger den en jemnare gång.

Afstryckarn, är nödig, för att kunna lossa stångtanden ur nörens helspänn, så att hanen nedfaller. Den är rörlig omkring en, uti stockens låsinfärning fastsatt, stift.

Stötblecket, är en, innansför främre bygelspetsen i stocken, infälld jernbit, såsom stöd för laddstocksändan, till undvikande af stockens nötning deraf.

Rembyglarne, äro 2:ne på undre sidan af stocken, för Gewärrens fästande; den öfre omger mellanbandet och fäster detsamma med Rembygelskrufwen; den undre fasthållles genom afstryckarebygeln.

Bandfjädrarne, äro 2:ne, på ena sidan af stocken, hvilka fasthålla nedra och öfra bandet. De gå nedifrån och uppåt, samt hafwa hwardera på ändan en tapp, som ingriper uti motsvarande hål på banden.

Laddstocks fjädern, är en på undra sidan af nedra bandet inuti fastnitad och bakåtgående fjäder, i ändamål att quarhålla laddstocken i rännan.

5. Laddstocken.

Ändamål?

Att införa stottet i pipan.

Bestäffenhet?

Walsformig, nästan jemntjock, med ett fäggelformigt hufsvud. Den smalare ändan är gängad för att derpå fastskrufwä kratsen.

6. Bajonetten.

Ändamål?

Att kunna begagna Gewäret såsom stötwapen.

Beständsdelar?

Hylsa, Arm och Klinga.

Hylsan, hvars ändamål är att omfatta främre ändan af pipan har på ett ställe en bakifrån gående utfärrning för bajonettklacken, samt derjemte omkring ändan, till förstärkning, den något upphöjda

Bajonetteringen, som, då bajonetten är påsatt, stöder mot stötklacken. Ofwanpå denna ring hwilar, i och för bajonettens fästande,

Bajonetthälken, som fasthålles med en skruf; hwarjemte den är rörlig åt sidorna, likwäl endast till en del, beroende af den på hylsan fastnitade tappen, hwilken ingriper i hälkens utfärrning. Den har derjemte en upphöjning kallad Klackledaren för bajonettens påsättning.

Armen, förenar hylsan och klingen samt anlägsnar den sednare från pipan till laddningens underlättande.

Klingan, hwarmed stöten skall verkställas, är trekantig, framåt aftagande och slutar i en spets. Den består af Ryggen, Urhålkningarna och Flatsidan.

Ryggen, är den upphöjda delen, midtpå bajonettens ifrån pipan wända sida.

Urhålkingarna, äro de rännor, som bilda ryggen och eggarna samt göra bajonetten lättare.

Flatsidan, är den inåt pipan wända sidan.

Bajonettens påsättning och aftagning?

Hälken framwrides, så att klackledaren kommer midtför bajonettklacken, hwarefter bajonetten i förra fallet nedtrykes och hälken återwrides, och i sednare fallet arhftes.

Då bajonetten icke begagnas på Gewäret häres den uti ett särstildt trekantigt federal af läder som kallas bajonettbaljan; hwilken, upptill, är försedd med en hake af jern, till fästande wid bandoleret, samt på nedra ändan har en doppsfo, lifledes af jern.

7. Gewärsremmen.

Andamål?

Till förminskning af munderingens nötning, äfvensom för Gewärets bärande på ryggen, då remmen förlängd hänges öfwer axeln.

Beskaffenhet?

Den är tillverkad af läder samt, till bättre förwaring, målad med oljefärg. Uti ena ändan är en fastsydd mesfingsring och uti den andra några stycken, parwis, utbyggna hål, för genomträdande af en mindre, så kallad, hindrem.

Fästande wid Gewäret?

Den med mesfingsringen försedda ändan trädes framifrån in uti öfre rembygeln, och Gewärsremmens andra

ända, bakifrån, in uti den nedre, hwarefter samma ända framdrages tills den råkar mesfingsringen, wid hwiiken den fästes medelst bindremmens genomträdande och tillknyttande.

Borttagande från Gewäret?

Bindremmen upplöses och Gewärsremmen utdrages.

2:dra Afdelningen.

Gewärets närmare beskaffenhet, behandling och wård.

Gewärspipans tillverkning sker sålunda, att den ihopwälles af en så kallad pip-plåt och utsmides öfwer en walsformig ten. Den här af uppkomna mindre ihälgigheten föröfkes smidningom genom flera borringar till bestämd kaliber, hwarefter pipans yttre swarfwas och slipas. Sedan sker råtboring, uppgångning för swansskrufwen och des isättande, fånghålets drillning, samt sist pålödning af korn och klackar.

Swilka Gewärtdelar äro af stål?

Alla fjäderarne, laddstocken, eldstålets slag och bajonettklingen.

Swad är hårdning?

Att åstadkomma för det yttre af jerndelar en hårdhet liknande stål, hwarigenom de bättre skyddas för rost och nötning.

Swilka olika slag deraf förekomma?

Fjäderhårdning och Sätthårdning.

Fjäderhårdning, sker till vinnande af mera smidighet och seghet, på det sätt, att fjädern uppvärms och hastigt afkyles,

hwarester den bestrykes med talg eller olja, som ytterligare afbrännes.

Sätthårdning, verkställes derigenom, att de smidda jerndelarna inläggas tillika med hornspån i ett tillslutet kärl och uppeldas, hwarester de neddoppas i kallt watten.

Äro alla Gewärtsdelar lika hårdade?

Fjäderhårdade: äro alla fjädrarne, laddstocken och bajonettklingen. Sätthårdade: de öfriga jerndelarna, med undantag af rembhylarne, afstryckare och stötblacket.

Swad är blå-anlöpfung?

Den behandling, som företages med sådana sätthårdade jerndelar hwilka äro utsatta för starkare påkänning, till förminskande af sprödheten.

Blå-anlöpfung verkställes sålunda, att den sätthårdade delen efter föregången polering, lägges på rödglödgadt jern eller glöddande kol, tills den antar en sådan färg.

Swilka Gewärtsdelar äro blå-anlöpnade?

Röten, stängen, hanens platt, mulen, eldstålstrycken, afstryckarn och alla skrufwarne; ehuru, för bättre utseende, den yttre sidan af hanens platt, efter blåanlöpfung, af smerglas.

Swaras tillwerkas Gewärtsstocken?

Af björk, samt är till bättre förwaring och utseende utvändigt brunbetsad.

Swarföre erfordras Gewärets söndertagning?

För rengöringen af de sårskilda delar.

Swilka äro söndertagningswerktygen?

Fjäderejs och Skrufmejsel.

Fjäderesset, af jern, har ungefär samma form och böjning som Nagfjädern; på den längre armen finnes en skruf, till fästande wid nämnde fjäder, hvarjemte ändan är försedd med ett hak, för att wid eldstålsfjäders undantryckande slöda mot ansatsen.

Skrufmejseln, af jern, har 3:ne armar. Twenne af dem hafwa breda eggar för olika skrufwars borttagande och fästande, hwaremot den tredje är walsformig för rembygelskrufwens och nötens utskjutande, efter lösskrufningen, och kallas utskjut.

Swad bör iakttagas wid skrufwars in- och utskrufwande?

Den påsande armen af mejseln sättes midt i skuran af skrufhuswudet, hwarefter skrufwen omwrides med stadig hand. Fasthållles en gewärsdel af flere skrufwar, böra de alla smånigom werelwis lösas.

Såsom allmän regel gäller, att så snart någon Gewärsdel blifwit fränskrufwad, skrufwen alltid återinsättes i motsvarande hål, till undwikande af förwerling.

Guru fränskiljes pipan?

Bajonetten astages.

Laddstocken utdrages.

Näsbandet lösas medelst bandfjäders påtryckning, så att tappen släpper hålet, hwarefter bandet uppföres så mycket att tappen blir skylb.

Öfre rembygelu lösskrufwas samt fästes wid den nedre rembygelu, hwarefter mellanbandet något uppföres.

Nedra bandet lossas på samma sätt som det öfra.

Låsskrufvarne lossas.

Korskrufwen lösskrufwas och uttages.

Banden astagas warfamt utan stockens stafsning.

Pipan stiles från stocken med högra handen, som fattar om öfra ändan och lyfter den uppåt, utan någon bändning.

Skulle handen icke kunna uppföras med blotta fingrarne, så begagnaas här till en trädbit, hwilken för näsbandet sättes mot hylsans ända öfwer laddstocken, men för de öfriga banden öfwan på pipan, hwarefter några lindriga slag göras.

Swad skall iakttagas i anseende till den fränskilda pipan?

Att handtera den med största försigtighet, emedan en enda stöt kan göra den obrukbar. Den får aldrig ställas på mynningen, men wäl på swanskrufwen; ej heller på marfen utan underlag.

Suru återfästes pipan?

Pipan inlägges i rännan, under det stocken hålles stadigt i wenstra handen.

Laddstocken infättes, för att hindra laddstocksfjäders stafsning i laddstocksrännan, under det att

Nedra bandet påträdes och nedföres intill den nedre bandfjäderstappen, hwarefter laddstocken åter utdrages.

De öfriga banden påträdas och nedföras nära intill deras ställen. Sedan esterses att pipan passar noga in till rännans botten och swanskrufsinfällningen, hwarefter **Korskrufwen** fastskrufwas.

Låsstrufwarne tillstrufwas.

Bandsfjäderstapparne intryckas i hålen och rembygelåsstrufwen faststrufwas.

Laddstocken införes.

Bajonetten påsättes.

Suru fränskiljes låset?

Sedan hanen blifwit halffspänd utstrufwas låsstrufwarne, hwarefter låset upplystes ur dess infällning, medelst tag i hanen och eldstålet af högra handen, under det den wens-
tra mothåller gewäret, utan starka brytningar och aldrig genom begagnande af något werktyg.

Suru återfästes låset?

Det inlägges, med halffspänd hane, jemt uti infällningen, under iakttagande att astryckarn först framföres på det den ej må wara i wägen för stängen, hwarefter låsstrufwarne faststrufwas. Låsgången undersökes sedan medelst hanens spännande och warsamma nedfällande, samt genom eldstålets upp- och igenflående.

Suru söndertages låset?

Eldstålet uppslås. Fjäderesfet föres med den längre armen under fängpannan; så att haket ingriper uti eldstålsfjädersansats. Wens-
tra handen omsfattar låset och fjäderesfet samt hopklämmas så att eldstålsfjädern blir undantryckt, hwarefter eldstålsstrufwen utstrufwas och

Eldstålet borttages.

Eldstålsfjädern fränskiljes genom eldstålsfjäderstrufwens utstrufwande Hanen helspännes; fjäderesfet lägges om-

kring slagfjädern med den längre armen nedåt och skrufsvan åtskrufwas tills fjädern träffas. Hanen nedlägges warfamt, hwarefter slagfjädersskrufsvan utskrufwas och **Slagfjädern** borttages, likwål quarblifwande i fjäderesfet. Stångfjädersskrufsvan lossas, först endast så mycket att stångfjäderstappen kan skiljas från dess hål, hwarefter den fullt utskrufwas och

Stångfjädern borttages.

Studeln och **Stångskrufsvan** utskrufwas;

Studeln aflystes.

Stången borttages.

Haken affiljes genom hakskrufsvans utskrufwande.

Nötskrufsvan utskrufwas och

Nöten fränfiljes medelst skrufmessels utskjut, hwarigenom också

Hanen lossnar från fyrkanten.

Swarsöre omnämnes icke fängpannan?

Emedan den för rengöring aldrig behöfwes skiljas från läsblecket.

Huru sammansättas låsets delar?

Nöten införes med axeln i läsblecket; spindeln stödes mot en trädbit, under det

Hanen påtryckes eller med handen slås på fyrkanten, hwarefter nötskrufsvan inskrufwas.

Haken fastskrufwas.

Studeln pålägges och dess skruf införes.

Stången passas på sitt ställe och dess skruf insättes, hwar-

efter dessa båda sistnämnde skrufvar fastskrufwas, men icke starkare än att nöten fritt kan röras.

Stångfjädern fästes med desß skruf, likwäl först icke mera än att tappen glider på låsblecket, hwarefter samme tapp införes i motsvarande hål medelst tryckning af höggra pek-fingret under det tummen stöder mot stången. Skrufwen inskrufwas sedan fullt.

Hanen nedläggēs och

Slagfjädern, med det förut widfästade fjäderesfet, påläggēs och fastskrufwas, hwarefter hanen helspännes, fjäderesfet borttages och hanen nedfällēs.

Eldstålsfjädern fastskrufwas, hwarefter densamme undantryckēs af fjäderesfet, på enahanda sätt som wid låsets söndertagande, hwarunder

Eldstålet isättes och fastskrufwas.

Swad skall iakttagas efter låsets hopsättning?

Låsgången undersökes, hwarigenom utrönes om hanen och eldstålet kunna röras obehindradt, samt huruvida det sistnämnda ligger jemt på fängpannan, äfvensom om fjädrarne skafwa på blecket.

Får Swansskrufwen utskrufwas?

Soldaten får aldrig sjelf uttaga densamme, hwarföre då behöfwet sådant fordrar, Gewärsmännen derom anlitas.

Swad erfordras för att kunna rätt wårda Gewäret?

Noggrann kännedom om Gewärets alla delar, deras åt-

fälskande, sammanfattning och rengöring, samt rengöringsmedlens bestaffenhet och användande wid särskildta tillfällen.

Swilka äro de wanliga orsaker som förderfwa Gewäret?

Skarpffjutning, felaktig behandling samt rost.

Suru förderfwas Gewäret af skarpffjutning?

Genom det antända krutet, som med tiden fräter på fängshålet och pipan.

Swilka äro de wanliga fel, som af den okunnige Soldaten begås och som förderfwa Gewäret?

Lunghändt skurning, otjenliga verktygs begagnande wid Gewärskdelarnas fränfälskande eller hopfättning, swansskrufwens utskrufwande, skadliga rengöringsmedels användande, skrufwarnes otillräckliga, för hårda eller sneda, tillskrufning, liksom deras förwerling, sjädrarnes för starka hopflämning samt slutligen äintans oriktiga isättande.

Swilka äro de särskildta rengöringsmedlen?

Renas bomolja eller ock Klöf-fett, Tegelmjöl, Smergel och Trippel.

Bomolja, renas enklast derigenom, att den hålles uti en mindre glasflaska, i hwilken en blyskifwa nedföres, hwarefter flaskan korkas och ställes i solen. Blyet tilldrar sig då orenligheten och oljan blir klar.

Klöf-fett, erhålles genom smältning af den merg, som finnes uti understa delen af orläggen och orklöfwen, som sedan renas medelst filtrering och förwaras i glasflaska.

Det begagnas endast till låsets inre delar och är fördelaktigt derföre att det hvarken bekar sig eller hårdnar.

Tegelmjöl, fås genom 2:ne tegelstensbitars risning mot hvarandra, hwarefter det erhållna så kallade mjölet finrifves med en hammare på en hård sten och sigtas. Det fina doftet slås i uppkokadt hett watten, omröres väl och allt hwad som flyter ofwanpå affsummas. Wattnet afhålles; masfan upplägges på en trädtaflrik, torkas väl och förwaras derefter i papper.

Före begagnandet inlägges det i en finare, något sliten, linneklut, som tillknytes lifsom en pung, hwarefter med densamme doftas på de delar, som skola rengöras.

Emergel, är en blåröd stenart, som erhålles pulvriserad eller, som det heter, slammad. Den bör med mycken warsamhet begagnas och aldrig utan behof, emedan jernet starkt nötes deraf.

Trippel, är en hwitgul stenart, som finrifwen användes till messingsbeslagens rengöring.

Swilka äro de behöfliga werktygen för rengöring?

Utom söndertagningswerktygen erfordras Putsstickor, Skrats och Rhyrnål.

Putsstickorna, böra wara af mjukare trädslag, al eller pil; de äro af olika slag för pipan och de öfriga jerndelarna.

Putsstickan för pipan, är omkring 10 tum lång och $1 \frac{1}{2}$ tum bred, försedd med handtag, samt några stycken

olika stora halfrunda utfärningar, lika djupa som pipans halftwa tvårlinie.

Putsstickan för de öfriga jerndelarna, är flat, fortare och mindre bred, likaledes försedd med handtag.

Desutom bör Soldaten äfwen ega en med läder (kött= sidan utvänd) eller hattfilt, belagd flat sticka, för blank= putsning af de skurade delarna.

Kratsen, är af jern och består af twenne skarpa, skruf= formigt böjda, flor, fästade wid ett tjockare hufwud, hwaruti är ett skrufhål för laddstocksändan.

Rymnålen, är af messing, omkring 4 tum lång, på= sande till fänghålet; des ena ända är S-formigt böjd, för bättre fattning.

Huru begagnas putsstickorna?

De föras, utan stark påtryckning, längs ester eller tvärs för de delar som rengöras, beroende af huru desamma wid tillverkningen blifwit affmerglade.

Är putsstickorna användas wid alla Gewär= delarnas rengöring?

Nej aldrig på skrufwarne, de inre fjädrarne eller de delar som äro blå=anslupna.

Huru uppkommer rost?

Deraf att jernet, genom luft och fuktighet, förorenas, hwaraf bildas lifsom en skorpa på ytan.

Huru förekommes rost?

Genom en alltid warande tunn anstrykning af ren bom= olja, som astorkas när Gewäret skall begagnas; genom

en i mynningen, då gewäret ej nyttjas, infatt propp, som förekommer fuktighets inträngande i pipan; samt genom aldrig urakflåten astorkning urdragning och lindrig oljning sedan Gewäret varit i bruk, isynnerhet till skjutning.

Suru borttages en rostfläck?

Derigenom att litet olja pådrypes, hvilken quarlemnäs några timmar till rostens upplösning, hwarefter om rostfläcken är lindrig, endast tegelmjöl pådoftas och med putssticken starkt afsnides; hwaremot, om rostfläcken är starkare, putssticken före skurningen doppas i en blandning af smergel och bomolja, hwarefter det skurade stället blankputsas med pådoftadt tegelmjöl.

Suru rengöres pipan?

Inwändigt:

1) Medelst pumpning på det sätt, att nedra ändan, med swanskrufwen quarsttande, ställes i ett kärl med watten, hwarefter laddstocken med påsästad krats, omkindsad med blånor eller ock rena ylle- eller linnelappar, upp- och nedföres. Wattnet ombytes härwid flera gånger, tills det icke mera färgas. Sedan urdrages pipan till fullkomlig torrhet, hwarefter, om tillfälle finnes, den något wärmes, samt slutligen genomdrages med en lindrigt oljad sudd.

2) Är pipan mycket orenad af krutslag, så tilltäppes fånghålet med talg eller en färsk quist, hwarefter uti densamma ingjutes warm urin, som quarlemnäs några

timmar. Sedan sköljes den med watten, torfas och oljas, som förut är nämnt.

I stället för laddstock med krats kan äfwen användas en raf käpp, på hvars nedre ända skäras några skurer för blåornas eller lapparnes åtfnyttande.

Utwändigt:

1) Är pipan icke mycket oren, så verkställles rengöringen under des quwarblifwande i stocken medelst begagnande af den flata putssticken och tegelmjöl, hwarefter, sedan rengöringsämnet blifwit wäl astorkadt, den lindrigt oljas.

2) Skulle åter pipan wara mera förorenad, så fränfiljes densamma, hwarefter, under det pipan hålles i wenstra handen nära storändan, den större putssticken, med en påstruken blandning af smergel och bomolja, föres i jemna, långa drag längs efter, begynnande med den undra delen, derefter sdborna och sist den öfra delen, hwarwid nödig warsamhet iakttages att icke pipan böjes eller klackarne skadas. Platterna skuras sedan med den flata putssticken, äfwen på längden, och fänghålet rengöres med rynnålen, hwarefter slutligen pipan afguides med tegelmjöl, samt lindrigt oljas.

Denna sstnämnda rengöring verkställles beqwämare, om tillfälle finnes att inlägga pipan, till hela des längd och ungefär en tredjedel af des tjocklek, uti en i en planka utskuren ränna.

Hur rengöres läset?

Sedan densamma blifwit fränstrufwadt och besunnits erfordra fullständig rengöring, affiljas alla des delar, hwilka skuras med putssticken, doppad uti en blandning

af tegelmjöl och bomolja, om icke starkare rostfläckar förefinnas, då smergel i stället begagnas.

Särwid börjas med låsblecket, som längs efter skruas, först inwändigt, sedan på kanterna och sist utwändigt; sedan dem af låsets delar på hwilka putsstücken får användas; hwarefter pådoftadt tegelmjöl starkt afsnides.

Suru rengöras de delar, på hwilka putsstücken icke får användas?

Genom astorkning och gnidning med en lapp, doppad i litet olja, hwarwid likwäl å skrufwar och skrufhål orenligheten först borttages med en kantig sticka eller pennfjäder. Slutligen afsnidas de med tegelmjöl.

Erfordras wid rengöringen alltid låsets söndertagning?

Är blott en eller några delar rena, eller af rost angripna, så lösfas naturligtwis endast dessa.

Swad iakttages efter rengöringen wid låsdelarnas sammanfättning?

Allt händerna äro rena; att det rengöringsämne, som möjligen befinnes qvar sittande uti hak, skrufwar och skrufhål, wäl borttages; samt att i hwarje skrufhål och på hwarje skrufände slås en liten droppa olja före inskrufwandet. Låsblecket oljas inwändigt, likaså alla delar som sitta inåt desamma. Sedan låset är hopsatt, astorkas de åtkomliga delarna med en linnelapp och oljas der-
efter åter lindrigt, så wäl ut- som inwändigt.

Swad hörer till Stockens wård?

Att den ofta lindrigt gnides med en i olja doppad och urviden lapp, hvarigenom betsningen längre bibehålles. Då Gewäret warit söndertaget bör, före sammansättningen, piprännan samt lås- och swanskrufsinfällningen något oljas.

Suru rengöras iernbeslagen?

Genom wanlig skurning med putssticka, hwarwid deras fränfiljande aldrig är nödigt.

Suru rengöras messingsbeslagen?

Genom fuktning och pådosftning af tegelmjöl, som afgnides med skinn eller linne. Är messingen mycket anlupen, så begagnas trippel, blandadt med ättika eller brännwin. Dessa beslag oljas icke.

Suru rengöras laddstocken?

Genom dragning fram och åter uti en lapp, doppad i en blandning af bomolja och tegelmjöl, eller ock smergel, om så behöfves.

Suru rengöras bajonetten?

Genom wanlig skurning med putssticka, hwarwid bajonetten helst bör hwila på något underlag, för att icke afbrytas eller böjas. Klingan skuras på längden; armen och hylsan på tvären; den sifnämnda likwäl endast utanpå, hwaremot den inra delen deraf blott astorkas och oljas.

3:dje Afdelningen.

Skiljaktigheterna emellan 1815 års Gewär och det år 1840 antagna, med slagkruts-antändning.

I. Pipan.

Längden: ungefär ett halft tum kortare.

Emedan bajonetthylsan är något förändrad, så finnes ingen Stötflack.

På högra sidan af pipans bakre ändas öfra del är utsmidd en större flack, kallad

Snäckan, uti hvilken är inborradt uppifrån, snedt framåt, ett rymligt skruvhål. Uti detta skruvhål fästes

Slagkrutstappen, hvilken är försedd med en ihållighet längsefter, som nedåt tilltager i widd. Nedre hälften af denne tapp utgöres af

Tappskrufwen, hvarigenom tappen fastskruwas i snäckan. Omkring skrufwens öfre ända är en rund fliswa, benämnd

Foten, med des utsturna

Platter, för tappnyckelns begagnande; samt öfverst,

Huffstödet, för slagkrutshufwens fästande.

Snäckans bakre sida är platt, i förlängning med pipans ända, samt uppsjuter med en skarp kant, kallad

Skärmen, bakom huffstödet, till ögats skyddande för stärfwor från hufwen wid stottlöfningen.

Kornet, är af jern, fyrkantigt, med den större sidan wänd bakåt.

Swansskrufwen, har ingen antändningskanal.

Fänghålet, är inborradt wågrätt, från botten af snäckans skrufhål, straxt framför swansskrufwens ända, och leder elden från slagkrutshufwen till krutladdningen.

2. Låset.

Genom antändningen med slagkrutshuf förswinna de obeflyktiga delarna

Fängpannan, Eldstålet och Eldstålsfjädern.

Låsblecket, har på insidan blott ett Bistykke, omfattande snäck-infällningen.

Hanen: i stället för läppen och mulen finnes den walsformiga, framåtgående

Samman, som har en rundad urhålkning, för att wid hanens nedslag falla öfwer hufstödet och krossa hufwen.

Hangrenen, för hanens uppförande, har icke någon stjert; liksom ingen hanskruv finnes.

Haken: i stället för tappen finnes en, bakom i låsblecket fastskruwad, stift.

Slagfjädern, är kortare och mera hopplagen i bugten.

Röten och Stängen äro tillverkade af stål.

Låsskrufwarne: af desse går den ene genom bakre ändan af bistycket och den andre genom låsblekets främre ända, framom slagfjädern.

Alla *kruswarne* hafwa runda, platta hufwuden med skarp kant.

3. *Stocken.*

Förstocken, har 2:ne utskärningar, uti hwilka det nedra och mellanbandet äro infällda.

Kolfwen, har ingen fördjupning på insidan.

4. *Beslaget.*

Bakplåten, har ej någon framgående spets och fästes dertföre blott med 2:ne *kruswar*.

Sidblecket, har icke några skarpa hörn, utan är S-formigt böjdt.

Banden, äro smälare;

Mellanbandet har på undra sidan en utstående klack för öfre rembygeln.

Näsbandet betäcker icke framändan af *stocken*.

Astryckarn, är tillverkad af stål, samt rörlig omkring en, uti astryckareblecket fastfatt, stift.

Öfre Rembygeln, har ej *krus*, utan är fästad i mellanbandets klack.

Bandfjädrarne, äro 3:ne, af hwilka mellanbandets och nedra bandets gå uppifrån och nedåt, samt stöda mot banden medelst utstående hak.

Laddstocksfjädern, är fastfatt inuti den i *stocken* inbordade delen af *laddstocksrännan*.

5. *Laddstocken.*

Den hufwud är på ändan något urhålkadt, på det kulan må mindre misformas wid nedförandet i pipan.

6. Bajonetten.

Sylsan: till vinnande af mera styrka och stadigare fäste är Bajonettringen tjockare, utan någon utskärning, hvarsföre den blifwit försedd med en utstående Klackledare, liksom bajonethållken. Härigenom har stötflacken på pipan kunnat undwaras.

Klingan, är förlängd ungefär 5 tum.

Söndertagningswerktygen?

Skruvmejseln eller **Tappnyckeln,** är tillverkad af stål, härdad och blå=anlupen samt består af 4 armar, af hvilka tvenne hafwa olika breda eggar för skruvarnes borttagande. Den tredje är fäggelformig samt på ändan utskuren, så att den passar till slagkrutstappen, hvarjemte rymnålen derå är fastskruvad. Den fjerde, som utgör utskjutet, är på ändan uppgångad, för beqvämare medförande af kratsen, hwilken, upp och nedvänd, derpå fastskruvas.

Pipans fränskiljande?

Bajonetten aftages.

Laddstocken utdrages.

Gewärsremmen lösgöres från öfre rembygeln.

Näsbandet lossas medelst bandfjäders påtrykning, och aftages.

De öfriga banden lossas på enahanda sätt, men uppföras endast ett litet stycke.

Ganen halvspännes och **Låsskruvarne** lossas.

Korsfrufwien utskrufwas.

Derefter wändes Gewäret så att pipan kommer nedåt, och några lindriga stötar göras med det runda af stocken emot något föremål deraf stocken ej skadas, hwarigenom pipan lossnar. Sedan framdrages pipan i rännan ungefär ett halft qwarter, då mellan- och nedra bandet kunna aftagas, hwarefter

Pipan upplystes ur rännan.

Pipans återfästande?

Pipan inlägges i rännan, så att afståndet mellan swansfrufwien och bottenstödet blir ungefär ett halft qwarter, hwarefter

Nedra och Mellanbandet påträdas och nedföras nära intill deras ställen.

Pipan tillbakaföres i dess rätta läge, hwarwid esterses att densamma noga passas intill rännans botten och swansfrufsinfällningen, och

Korsfrufwien inskrufwas.

Väsfrufwarne tillskrufwas och hanen nedfälles.

Näsbandet påträdes och alla bandsfjädrarne intryckas.

Gewärremmen fästes.

Laddstocken införes.

Bajonetten påsättes.

Läsets söndertagning och sammanfästning?

Sedan dess delar blifwit affilda i den ordning som förut blifwit nämndt utskrufwas sitt

Slagkrutstappen, om så nödvändigt erfordras; hvil-
ken derföre, wid låsdelarnas hopsättning, först instrufvas.

Slagkrutstappen bör så sällan som möjligt utskufvas, emedan den är swår att infätta och lätt kan afbrytas.

Kratsen, är af stål, hårdad och blå-anlupen.

År 1845 äro följande förändringar för Slag-
kruts-Gewäret fastställda:

Snäckan, har erhållit en något förändrad form, så att slag-
krutstappens skruvhål nedgår i pipans lopp, hwarigenom elden
utan någon brytning ledes till krutladdningen; hwarföre tappen
och benämnes fånghålstapp.

Kornet, är af messing.

Haken, har på öfre ändan blifwit försedd med en utstående bre-
dare del, kallad wingen, till underlättande af hafs-pänningen.

Stocken, är något gröfre och således banden rymligare, hwar-
före wid pipans fränskiljande och återfästning kan försaras såsom
wid 1815 års Gewär.

Alla skruvhufwuden hafwa affalsad kant.

På tappnyckeln finnes ingen rymmål fästad.

4:de Afdelningen.

Ammunition.

Swad förstås med ammunition?

Krut, Kulor, Flintor och Slagkrutshufswar (Knallhattar).

Krut, är en blandning af Salpeter, Kol och Swafwel,
som antändt utgör den drifwande kraften för kulan.

Kulor, gutas af bly, med något mindre tvärlinie än
pipans för att utan swårighet kunna nedföras.

Flinta, är en hård, grågul sten, så formad att den
kan fästas i hanen, för att genom risning mot eldstålet
åstadkomma eld till krutets antändning.

Slagkrutshuf, är en liten, walsformig huf af koppar, uti hwars botten finnes inneslutet ett ämne, som wid slag gifwer eld.

Suru användas kulor och krut till skjutning?

De inläggas uti en walsformig pappershylsa, kallad **Patron**.

Är hwilka olika slag äro patroner?

Skarpa och Lösa.

Skarp patron, innesluter både krut och kula.

Lös patron, innesluter endast krut.

Swad erfordras för patroners tillverkning?

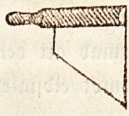
Ett dertill påfsande papper, en så kallad patronpinne, segelgarn, krutmått, krut och kulor.

Papperet, göres af ett fjerdedels ark, som wifes snedt öfwer i 2:ne delar, så att hwarje del blir en sned fyrkant, hwars minsta kant räcker fullt ett hwarf om pinnen.

Patronpinnen, är af trä, walsformig, af lika tvärlinie med kulan; på ena ändan försedd med handtag, samt på den andra med en klotformig fördjupning.

Suru tillverkas skarpa Patroner?

Öfwer pinnen, hållen i wenstra handen, tvärs för lifwet, pårullas papperet ifrån den kortare sidan jemt och stadigt

på så sätt, att sedan pårullningen är verkställd, det spetsiga hörnet, *h*, blir wändt åt höger eller den urhålkade ändan. Deres-
 efter utdrages pinnen något ur hylsan och kulan intröfkes i det lediga rummet,

få långt, att den öfverffjutande ändan kan ihopdragas medelst ett fint segelgarn. En dylik wörjning göres också mellan pinnen och kulan, men endast litet tilldragen, hvarigenom frutets mellanträngande förekommes. Den sålunda beredda patronhylsan fylls derefter af ett bestämdt mått frut, hvarunder med nedra ändan göres några små stötar för bättre tillpackning. Härefter sammanflämmas den tomma delen af hylsan eller Stjerten, utdrages platt och nedbrötes framåt, lodrätt emot patron. De twenne kanterne af stjerten wiskas sedan uppåt emot, men ej öfver, hwarandra, hwarefter 2:ne wick ytterligare göras twärs öfver, genom brötning framåt och bakåt. Slutligen nedföres stjerten längs efter patronen, som nu är färdig.

Suru tillwerkas lösa Patroner?

På enahanda sätt, endast med den skillnad att kulan icke kommer i fråga.

Sedan patronerne äro färdige inläggas de uti paketer af karduspapper, 10 stycken i hwarje, så att de komma i 2:ne lager, med kulorna wärlwís mot stjertarne, samt omwecblade med remfor af patronpapper.

Suru uttages en lös Patron ur pipan?

Genom den på laddstocken fästade kratzen, hwarå papperet fastnar och kan uppdragas.

Suru uttages en skarp Patron ur pipan?

Genom begagnande af plunderskruf, eller ock genom swanskrufwens uttagande.

Plunderstrufwen, är en mindre spetsig struf, med dubbla skarpa gångor, hwilken fästes wid en lång jernten, benämnd Plunderstock, för att kunna nedföras i pipan och instrufwas i fulan.

Suru isättes flintan?

Den omgifwes af någon mjukare steswa, helst af bly eller läder, af den form, att den jemt kommer att betäckas af läppen och mulen, emellan hwilka flintan insättes med den afsnebbade sidan uppåt, hwarefter den faststrufwas genom hanstrufwen. Flintans egg bör wara jemngående med eldstålet och på wid pass ett fjerdedels tum's afstånd derifrån, då hanen är hakspänd; samt wid des nedfällning inträffa midt öfwer fängpannan utan att hugga i pipan, hwilket undersökes genom hanens warfamma nedfänkning.

Skulle flintan wara för lång eller för bred, afsnactas den på bakre eller sido-kanten, efter att hafwa blifwit wätt med läpparne, som förekommer spjelfning; likasom när eggen blir stö, den småningom hwäffes med strufmejseln.

Begagnas alltid stenflinta?

Ja, i fält; men eljest blott wid skjutning, waktgöring eller paraderexercis; hwaremot wid öfriga tillfällen, till besparing af eldstålet, användes i flintform sturet trädb eller horn.

Med blotta mulen får aldrig klickas.

På hwad sätt sparas slagkrutstappen wid klickning?

Genom des betäckande af en liten kaggelformig läderhuf, kallad klickläder, som fastknytes med ett widfästadt bindsnöre.

Huru medföres ammunitionen af Soldaten?

Patroner och Flintor bäras i bandoleret, hwaremot flagkrutshufvarne förvaras uti en särskild hufväska.

Hufväskan, af styft läder, är till formen halfrund, med en bakfull fästad ögla för att kunna påträdas bandolerremmen, hwarest den ytterligare qwarhållles medelst en särskild rem, som fastknäppes wid en af Rockknapparne, så att väskan kommer midt för bröstet. Den är widare försedd med lock, som fastläses med en nyckelkrok; åfwenksom, på det hufvarne ej skola utfalla, den öfra kanten af väskans insida är beklädd med borst. Den har derjemte på baksidan en widfästad hylsa för rymnålen.

5:te Afdelningen.

Rättsskjutning.

Swad erfordras för att kunna skjuta rätt?

Kännedom om sättet att sigta, skjutöfning, samt kallblodighet och lugn wid skjutningens utförande.

Huru verkställles sigtningen i allmänhet?

Så, att sigtflurans botten, högsta kanten af kornet samt målet komma uti en rak linie.

Swilka äro hufwudafstånden för skjutning med Sandgewär?

100, 200 och 300 alnar.

Swar bör kulan träffa wid skjutning mot en människokropp?

Ungefär midt på magen, hwilken träffpunkt kallas visirpunkten.

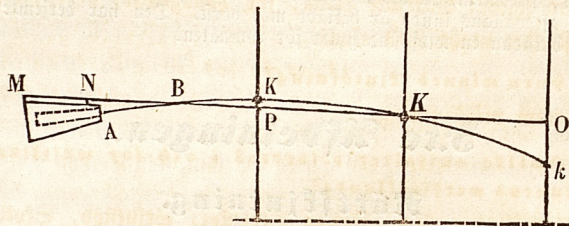
Huru bör sigtas, för att emot fotfolk åstadkomma denna träff, på hufvudafstånden?

Wid 100 alnar: tätt öfwer grenen.

„ 200 d:o : midt på magen eller visirpunkten.

„ 300 d:o : midt på tskafäen.

Orsaken härtill är, att kulan genom sin tyngd sänker sig åt jorden, hvarigenom des wägbana i luften blir en krokig linie

ABKk. Häraf kommer kulan, sedan den straxt utanför mynnin- gen, första gången, skurit sig linien MNBPKO, att wid 100 alnar wara öfwer densamma uti K, hwarföre man på detta afstånd måste sigta på ett ställe P, som ligger under den punkt K man will träffa; d. w. s. tätt öfwer grenen.

På 200 alnar får kulan sig linien för andra gången, hwar- före man på detta afstånd måste sigta just på det ställe K, man will träffa; d. w. s. midt på magen eller visirpunkten.

På 300 alnar har kulan sänkt sig under sig linien, hwarföre man på detta afstånd måste sigta på ett ställe O, som ligger öf- wer den punkt k man will träffa; d. w. s. midt på tskafäen.

Huru bör sigtas på mellanliggande afstånd?

Wid dem, som äro fortare än 100 alnar
eller mellan 100 och 200 alnar: lågt på magen.

Wid 225 d:o : nedra delen af bröstet.

„ 250 d:o : midt på bröstet.

„ 275 d:o : på halsen.

Suru bör sigtas emot beridet rytteri?

Wid 100 alnars afstånd: på Ryttares knän.
 ,, 200 — d:o : ,, d:o Ijumsfar.
 ,, 300 — d:o : ,, d:o Hufwud.

Swad förstås med Wisirskott?

Ett sådant skott, wid hwilket kulan träffar på det ställe man sigtar; hwarföre alltså, för handgewär, wisirskotts-afståndet utgör 200 alnar.

Suru winnes skjutöfning?

Genom målskjutning.

Swilka anstalter erfordras i och för målskjutningens verkställande?

Rigtställning eller såkallad Skottstol, Skjutstöd, Skotttafla och Skottwall.

Swad är Rigtställning?

En inrättning, hwaruti gewäret kan fastkruswas till inlärande af sigtningen.

Swad är Skjutstöd?

En i ändan tillspetsad och i jorden neddrifwen stolpe, försedd med några på tvären genomgående pinnar för att derpå till en början stöda gewäret wid skjutningen.

Wid des begagnande bör gewäret läggas på högra sidan tätt intill stolpen med öfre rembygelu ungefär 3 tum framom stöd-pinnen.

Swad är Skotttafla?

En af bräder sammanfogad tafla, hwaremot skjutningen verkställles.

Den nu warande, består af en hwitmålåd fyrkant, hwarpå är uppritadt runda swarta ränder, hwarigenom dem emellan bildas 10 hwita och 2 swarta ringar, numrerade i ordning utifrån, så att den innersta hwita, eller så kallade fläcken, får N:o 12, samt de båda swarta, N:o 11 och 10; hwarjemte desutom, utanför ränderna, i tafelns öfra kant, finnes en swartmålåd fyrkantig ruta.

Huru verkställes sigtningen på denna skottafla för de olika hufvudaffändena?

Wid 100 alnar: på nedra kanten af den yttre swarta ringen (N:o 10).

„ 200 d:o : midt på fläcken (N:o 12).

„ 300 d:o : på den swarta rutan i tafelns öfra kant.

Swad är Skottwall?

En af jord uppförd wall, tätt framför hwilken skottaflan uppställes, för att uppfånga kulor, hwarigenom blyet till någon del kan återfås.

Swad har Soldaten att iakttaga i och för måtsigtningen?

Att först, desförinnan, hafwa sitt Gewär utmärkt wäl rengjort och riktigt upplintadt, samt att sedan han, på befallning, laddat detsamma, i sin ordning frammarchera till skjutstödet eller det bestämde skjutstället, hwareft lifledes efter kommando, "färdiggöring" och "anläggning" verkställes, hwarefter, så snart noggrann sigtning är tagen, stottet, utan järskild tillsägelse, får aflöslas. Efter skottlöfningen sker, åter på kommando, "färdiggöring",

"hafspänning" samt "i armen Gewär", och Soldaten qwarstannar tills träffen eller bommen blifwit från skotttaflan tillkännagifwen, hwarefter han afmarcherar bakom Truppens wenstra flygel, för att der astorka och sköta om sitt Gewär, samt intar sedan sitt ställe på samma flygel.

Stulle något skott klicka, eller endast fängkrutet afbrinna, så upplystes genast mynningen och Soldaten bortgår åt wenster bakom Truppen, för att afhjelpa hwad som brister, hwarefter han åter intar sitt ställe på högra flygeln.

Svarföre erfordras kallblodighet och lugn wid skjutningens utförande?

Emedan, det förutan, handen icke är stadig, till följe hwaraf Gewäret ej kan hållas stilla, hwarigenom skottet blir felaktigt och ammunitionen utan nytta förspild.

www.books2ebooks.eu